

GUATEMALA PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1.	DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	2
2.	PAZARIN ÖZELLİKLERİ	5
3.	ÖNEMLİ SEKTÖRLER	7
4.	PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	9

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

ABD, Dominik Cumhuriyeti, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Honduras ve Nikaragua'nın taraf olduğu CAFTA-DR Serbest Ticaret Anlaşması dışında Guatemala'nın; şili, Meksika, Kolombiya, Tayvan ve Panama ile serbest ticaret anlaşmaları bulunmaktadır. Ayrıca; Belize, Ekvator, Kuba ve Venezüella ile ticaret anlaşmaları bulunmaktadır. Kanada ile serbest ticaret anlaşması müzakereleri sürmektedir. Avrupa Birliği ile Haziran 2012 yılında imzalan ticaret anlaşması Avrupa Birliği tarafından onaylanmış olup anlaőmaya taraf olan Orta Amerika Ülkeleri iç onay süreçlerinin tamamlanması ile birlikte Nisan-Haziran 2013 dönemi içerisinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Peru ile imzalanan serbest ticaret anlaşması ise onaylanma sürecindedir.

CAFTA-DR anlaşması Orta Amerika ülkeleri, Dominik Cumhuriyeti ve ABD arasındaki serbest ticareti düzenlerken aynı zamanda ülkelerin gümrük idaresi, fikri mülkiyet hakları, yatırım ve finansal hizmetler, pazara giriş ve hükümet ihalelerinde altyapıyı geliőtirmeleri ve őeffaflık ve yolsuzluk gibi sorunların önüne geçilmesine yönelik hükümler içermektedir.

1993'te imzalanmış olan, Orta Amerika ülkelerinin ekonomik bütünleşme ve makroekonomik koordinasyonu düzenleyen ve ülkelerin farklı tarife oranları belirlemesine olanak veren anlaőma (SICA) ve Orta Amerika ülkelerinin 1998'de oluőturdıkları üçüncü ülkelere karşı ortak tarife uygulaması sonrasında 2009 yılında Kuzey Üçgeni olarak da adlandırılan Guatemala, El Salvador ve Honduras arasında ülkeler arası gümrük birliğinin oluőturulmasına yönelik çerçeve anlaşması imzalanmıştır.

İthalat Rejimi

İthalat őirketlerinin, Mali İdare Kontrol Kurumu'na (Superintendencia de Administración Tributaria, SAT) kayıt olmaları gerekmektedir. Bu süreçte ithalatçıların mali kimlik numaraları (NIT) bulunması gerekmektedir. Gümrükten çekme işlemleri için gereken konőimento, menőe őahadetnamesi, ticari fatura, kıymet beyanı, manifesto, gümrük beyannamesi ve ithalatçı belgesi SAQB'E/e-SAT isimli elektronik sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

İthalatta gereken diğer belgeler ise proforma fatura ve sigorta sertifikasıdır. Ayrıca, zorunlu olmamakla beraber gümrükten çekme işlemleri sırasında yükün muhteviyat listesinin sunulmasının faydalı olacağı düşünölmektedir.

Ürünlerin türüne bağlı olarak ilgili kuruluşlarca düzenlenmiş ithalat lisansı, ithalat izinleri ve/veya sertifikaları istenmektedir. Gümrükleme işlemi için gümrük komisyoncusu ile kontrat yapılması zorunludur. İthalatta istenen genel belgelerin çoğunluğunun İspanyolca dilinde hazırlanması gerekmekte olup İngilizce hazırlanabilecek belgelerde de İspanyolca çeviri bulunması zorunluluğu vardır.

Hayvansal ürünler ithalatında gümrükleme sırasında Tarım Bakanlığı'ndan alınmış ithalat izin belgesi, menşei, ülkede kimyasal ve fiziksel testlerin uygun bir laboratuarda yapıldığını kanıtlayan analiz sertifikası ve ürünlerde herhangi bir enfeksiyon veya hastalık bulunmadığını ispat eden veteriner sağlık sertifikası gerekmektedir. Canlı hayvan ithalatında ise Tarım Bakanlığı'ndan alınmış ithalat izin belgesi ve veteriner sağlık sertifikası gerekmektedir. Bitki ve bitki ürünleri ithalatında gereken belgeler ise Tarım Bakanlığı'ndan alınmış tohum, bitki ve bitki ürünleri ithalat gereklilikleri belgesi, ithalat izin belgesi ve bitki sağlığı sertifikası gerekmektedir. Soyu tükenmekte olan bitki ve hayvan ürünleri ile ilgili ithalatı ise Ulusal Korunma Alanları Kurulu (CONAP) tarafından onaylanmış "Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES)" belgesi istenmektedir.

Gıda maddeleri ithalatında ise Kamu Sağlığı ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na kayıt olunması gerekmektedir. Kayıt öncesinde ürünün menşei ülkesinde serbest satışının olduğunu belgeleyen serbest satış belgesi alınması gerekmektedir. Kozmetik ve ilaç ürünlerinde ise işlemin Kamu Sağlığı ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na kayıt edilmesi, serbest satış sertifikası, malzeme güvenlik bilgi formu ve imalat yeterlilik belgeleri gerekmektedir. Narkotik ürünler ithalatında ise ek olarak ithalat izin belgesi gerekmektedir. Tarım ilaçları ve gübre ithalatında ise Tarım Bakanlığı'na işlemin kaydedilmesi yanı sıra analiz sertifikası, serbest satış sertifikası ve malzeme güvenlik bilgi formu istenmektedir.

Ürün bazında ithalatı istenen belgeler, sertifikalar ve standartlar için;

- http://madb.europa.eu/mkacddb2/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi (İngilizce)

Guatemala'nın genel ithalat prosedürleri için;

- <http://madb.europa.eu/mkacddb2/viewPageIFPubli.htm?datasetid=MAIF-GT12-02v001&filename=overview.html&hscode=0203&path=/data/website/madb/egif/prod/MAIF-GT12-02v001/&imagepath=/egif/prod/MAIF-GT12-02v001/&country=Guatemala&page=overview&countryid=GT> (İngilizce)

linklerinden bilgi almak ve belgelerin örneklerini incelemek mümkündür.

Orta Amerika Ortak Gümrük Kanunu (CAUCA) kapsamında Onaylanmış Kişi Statüsü (AEO) ile ithalatçılara gümrük prosedürlerinin daha standart ve hızlı uygulanması gibi avantajlar sağlanabilmektedir. Sadece ithalatçıların değil aynı zamanda ihracatçıların, gümrük müşavirlerinin ve 5 yıllık tecrübesi bulunan lojistik firmalarının AEO olarak değerlendirilmesi mümkündür.

İthalatı Yasak Olan Mallar

Guatemala Savunma Bakanlığı'nın uyguladığı kanun ile hükümet dışında silah veya mühimmat ithalatı yasaklanmıştır. Ayrıca Nisan 2009'dan beri Psödoefedrin veya Psödoefedrin içeren ürünlerin ithalatı yasaklanmıştır. Zira ilaç ithalatında Sağlık Bakanlığı'na kayıt olunması gerekmektedir. Birlikte bazı zira ilaçların ithalatı tamamiyle yasaktır.

Gümrük Vergileri

Guatemala'nın; Belize, Şili, Kolombiya, Kosta Rika, Küba, Dominik Cumhuriyeti, El Salvador, Honduras, Meksika, Nikaragua, Panama, Tayvan ve ABD'ye serbest ticaret anlaşmaları ve/veya tercihli tarife düzenlemesi kapsamında özel tarife uygulanmaktadır. İthalatta ülkemiz menşeli eşyaya uygulanan tarife oranı en çok kayırlan ülke (MFN) gümrük tarife oranlarıdır. Guatemala gümrük oranlarına Web Sitesi: madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm adresinden ulaşılabilir.

Temel gıda ürünleri, finansal hizmetler ve düşük kira oranları olan mülk satışları dışında tüketim vergisi %12 düzeyinde olup alkol içeriği olan ürünler ve kullanılmış otomotivde genel tüketim vergisi dışında özel tüketim vergisi de bulunmaktadır.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Tarım, ticari ve endüstriyel faaliyetlere yönelik standartları uygulayan kuruluş Ulusal Standart Komisyonu'dur (COGUANOR). Söz konusu kuruluş tarafından uygulanan tavsiye niteliğinde (NGR) ve zorunlu olan (NGO) iki standart türü bulunmaktadır. Standartların uygunluk değerlendirmesi konusunda faaliyet gösteren kurum ise Tüketici Hizmetleri ve Destek Kurumu (DIACO) olup COGUANOR tarafından yürürlüğe konulan standartları ve uluslar arası anlaşmalarca zorunlu olan standartları denetlemektedir.

Bazı malların ithalatında malın zorunlu standartlara uygun olduğunu kanıtlayan Uygunluk beyanı belgesi gerekmektedir. Bu belgenin akredite olmuş bir laboratuvar tarafından herhangi bir dilde hazırlanması yeterlidir. Ancak, İspanyolca çevirinin eklenmesi tavsiye edilmektedir.

Ürün bazında ithalatta istenen belgeler ve standartlar için http://madb.europa.eu/mkacddb2/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi linkinden faydalanmak mümkündür. Ayrıca COGUNAR'ın web sitesinden İspanyolca bilgi edinme imkanı mevcuttur (http://www.coguanor.org/normas_decreto_1523.html).

Guatemala'nın ithalat rejimi liberal olarak değerlendirilmekte olup standartlar, etiketleme ve ithalat prosedürlerinde çeşitli uygulamalar mevcuttur. Bunlar arasında tüm gıda ürünlerinin Sağlık Bakanlığı'na kayıt ettirilmesi, etiketlemede tüm muhteviyatın, son kullanma tarihinin ve kayıt numarasının açıkça belirtilmesi ve ilaçların ticarileşmesinden önce mutlaka Sağlık Bakanlığı'nın gerekli izin belgelerinin alınması gibi uygulamalar vardır. Bu uygulamalar sırasında bazı problemler yaşanabilmektedir. Aynı zamanda, bürokratik ve idari prosedürlerin uzunluğu da ihracatçılar için problem oluşturabilmektedir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Etiketlemede ürünün adı, cinsi, fiziksel özellikleri (içerik vs.), net ağırlık/hacim, içerik ve katkı maddeleri, ithalatçı/dağıtıcı isim, adres ve telefon numarası, eğer varsa son kullanma tarihi gibi bilgiler bulunmalıdır. Bu bilgiler başka bir dilde ise İspanyolca bir etiket ürüne eklenmelidir. Guatemala'da gıda ürünleri, ilaçlar, tarım ilaçları, ayakkabı ve saf alkollü içeceklere yönelik özel etiketleme standartları bulunmaktadır.

Gıda ürünlerinde ürün cinsi, ürünün ismi, fiziksel özellikleri, net ağırlık/hacim, içerik ve katkı maddeleri, ithalatçı/dağıtıcı isim, adres ve telefon numarası, menşei, lot üretim kimlik numarası, son kullanma tarihi ve özel muhafaza koşulları ve/veya kullanım koşulları gibi bilgiler mutlaka bulunmalıdır.

Kozmetik ürünlerde etiketleme mutlaka İspanyolca dilinde olmalıdır. Başka bir dilde etiketleme yapıldığı durumlarda ise mutlaka İspanyolca bir etiket pakete eklenmelidir. Pakettefirmanın ismi, ürünün menşesi, kozmetik içeriği, güneş koruma faktörü (güneşten koruyucu ürünlerde), net miktarı, muhteviyatı, parça (lot) numarası ve güvenlik bilgisi mutlaka bulunmalıdır. Yanlış yönlendirici ve gerçek dışı bilgilerden kaçınılmalıdır.

Ambalaj, paketleme ve etiketleme hakkında detaylı bilgi için;

- <http://www.coguanor.gob.gt/> (İspanyolca)
- <http://madb.europa.eu/mkaccdb2/viewPageIFPubli.htm?datasetid=MAIF-GT12-03v001&filename=overview.html&hcode=0203&path=/data/website/madb/egif/prod/MAIF-GT12-03v001/&imagepath=/egif/prod/MAIF-GT12-03v001/&country=Guatemala&page=overview&countryid=GT> (İngilizce)

web siteleri ziyaret edilebilir.

Ahşap ambalajlamada ülkemizin de üyesi olduğu IPPC'nin (Uluslararası Bitki Koruma Konvansiyonu) "ISPM 15 ahşap ambalaj malzemeleri hakkında uluslararası standart" uygulanmaktadır. ISPM 15 standardına her türlü ahşap ambalaj malzeme (kalınlığı 6 mm.den az olanlar hariç olmak üzere, palet, sandık, kasa, takoz vb.) işleminden geçirilmiş (ısıtılmış) ve işaretlenmiş olmak zorundadır.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Dağıtım Kanalları

Ürüne göre değişmekle birlikte satış öncesi pazarlamanın ve satış sonrası hizmetlerin öne çıktığı ürün gruplarında yerel acente ve distribütör ile çalışmak daha faydalı olmaktadır. Ticari ilişkilerde firmalar ve kamu kurumları tedarikçi ile olan birebir bağlantıya önem vermektedir.

Guatemala pazarında e-ticaret yaygınlaşmakta olup büyük bankalar ve süpermarketler gibi kuruluşlarca e-ticaret sistemleri kullanılmaktadır. Sektörün önemi sadece iş çevresince değil aynı zamanda devlet kurumlarınca da kavranmıştır. Büyük bir hızla büyüyen e-ticaret sektörüne en hızlı büyük ölçekli şirketler adapte olmaktadır. Küçük ölçekli firmaların adapte olması için ise zaman gerekli olduğu düşünülmektedir. Direk satış yöntemi ise pazarda az sayıda alıcının bulunduğu ve ürünün pazarda tanınırlığının olduğu durumlarda faydalı bir yöntem olarak değerlendirilmektedir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Guatemala’da tüketicilerin alım davranışını etkileyen en önemli faktörler fiyat, hizmet ve kalitedir. ABD ile ticari ilişkileri gelişmiş olan Guatemala’da ABD menşeli malların diğer mallar üzerinde avantajı bulunmaktadır. Bu nedenle tanıtım faaliyetlerinin, markalaşmanın, satış sonrası hizmetin önemi artmaktadır.

Müşteri sayısının az olduğu ve ürünün (kalite, fiyat, özellikleri) alıcı tarafından tanındığı durumlarda direk satış yöntemi etki olmaktadır. Direk satış yönteminin kullanıldığı durumlarda yerel reklam kampanyaları, satış promosyonu, teknik ve görsel broşürler, alıcılarla birebir görüşmeler önem arz etmektedir.

Son kullanıcıların ve perakendecilerin tedarikçiler ile birebir iletişim için yeterli tecrübeleri olmamaları ve zaman maliyeti açısından bir aracı ile tedarikçilerle irtibata girmeyi tercih etmeleri nedeniyle, yerel acenteler ve distribütörlerle çalışarak pazara girmek direk satıştan daha etkili yöntemler olarak değerlendirilmektedir. Ancak, bir firmanın Guatemala’daki yerel şirket tarafından temsil edildiği durumlarda, bu yetkinin iptali ve başka bir yerel firmaya transfer edilmesi için önceki temsilci firmadan onay alınması gerektiğinden ticari ilişkiler kurulmadan önce detaylı bir araştırma yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Reklam faaliyetleri genellikle gazeteler, dergiler, radyo ve televizyon gibi yerel reklam mecraları kullanılarak yapılmakta olup son yıllarda otoyollarda dış mekan reklamcılığı uygulamaları da tercih edilmektedir.

Satış Sonrası Hizmetler

Guatemala’da alım kararını etkileyen en önemli faktörlerden birisi satış sonrası hizmetlerdir. ABD’li firmaların pazardaki başarısının en büyük nedenleri arasında ithalatçılara satış sonrası hizmet kalitesi garanti etmeleri ve acenteleri, alıcıları ve distribütörleri satış ve satış sonrası hizmetlerinde desteklemeleridir. Ticari görüşmelerde satış sonrası hizmetlerin fiyat ve kalite gibi önemli bir pazarlık unsuru olduğu dikkate alınarak; yerel acente, distribütör veya alıcıya satış sonrası hizmetlerin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

Guatemala’da iş çevresinin küçük olması ve reklamdan çok referansın önemli olması nedeniyle, zayıf veya orta dereceli hizmet ve destek verildiği bilgisi hızlı bir şekilde yerel ve yabancı firmalara yayılmakta ve alım davranışlarını etkilemektedir. Aynı şekilde, satış sonrası hizmetlerin kalitesi bilgisi de hızlı bir şekilde yayılarak tedarikçinin pazara nüfus etmesinin kolaylaştırmaktadır.

Ticaret Kanunu’nda satış sonrası hizmetler ile ilgili bir hüküm bulunmamasına rağmen Guatemala’da, özellikle ev eşyaları, elektronik tüketim malları, telekomünikasyon ve bilgisayar donanımı, diğer elektronik aşıya ve sanayi makineleri gibi sektör ürünleri için toptancılar, perakendeciler ve temsilciler tarafından satış sonrası hizmetler sağlanmaktadır. Yine Ticaret Kanunu’nda ürün garantileri ile ilgili hükümler yoktur ancak birçok perakendeci belirli kapsamlarda garanti hizmeti sunmaktadır

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Guatemala'nın bölgedeki diğer pazarlara kıyasla dar bir tüketici piyasası bulunmaktadır. Ülkede en hızlı büyümenin gözlendiği sektör telekomünikasyon sektörü olup bu sektördeki yıllık ortalama büyüme oranının yaklaşık % 8 olduğu tahmin edilmektedir. Büyümenin gözlendiği diğer sektörler ise ulaşım, sağlık ürünleri ve sağlık hizmetleridir.

Tarım ve Hayvancılık

Ülkenin ihracatının yaklaşık üçte ikisi tarım sektörü kaynaklıdır. Dünyanın en büyük 8. kahve üreticisi olan Guatemala'nın ihracatındaki en önemli tarım ürünleri sebze, muz ve şekerdir. Ülkedeki temel tarım ürünlerinden olan mısırın üretimi iklim şartlarına bağlı olarak azalış eğilimindedir.

Endüstriyel tarım, gelişim potansiyeli ve rekabet açısından Guatemala'da önümüzdeki dönemin en önemli sektörleri arasında değerlendirilmektedir. Bu nedenle, endüstriyel tarımın gelişimi için uzun vadeli stratejilerin belirlenmesi açısından devlet ve özel sektör arasında işbirlikleri ve projeler düzenlenmektedir. Guatemala, 350 üzerinde mikro iklim, biyoçeşitlilik ve tarım sektöründeki işgücü ile endüstriyel tarım yatırımcılarının dikkatini çekmektedir. Bu sektörde önemli faaliyet alanları; şeker, içecek ve meyve suyu, tatlı ekmek, meyve ve sebze reçeli, meyve ve sebze konservesi ve ikincil ormancılık ürünleri üretimi olarak sıralanmaktadır.

Sanayi

GSYİH'nin %24'ünü ve işgücünün %14'ünü oluşturan sanayi sektörü ihracat odaklı imalata dayanmaktadır. Sanayi üretimi 2017 yılında % 3,9 oranında büyümüş olup; 2018 yılında da % 3,2 oranında büyümesi beklenmektedir.

Enerji sektörü ve kamu hizmetlerine yönelik yatırımlarla birlikte durgunluk dönemi yaşayan inşaat sektörü 2016 yılından itibaren büyüme eğilimindedir. Küçük ölçekli işletmeler yerli tüketime yönelik üretim yapmaktadır. İmalat sanayisinin önde gelen sektörleri arasında hazır giyim, tekstil, ilaç sanayi ve inşaat malzemeleri yer almaktadır.

Otomotiv ve yan ürünleri pazarı'nda, Guatemala'da bir aracın kullanım süresi ortalama 5-7 yıldır. Araç satışında ithalat yanı sıra açık artırmalar yoluyla ABD'den hasarlı araç satın alınarak Guatemala'da tamir edilip satışa sunulması da yaygın bir yöntemdir.

2,2 milyon ünite üzerinde taşıtın bulunduğu araç parkı ile Guatemala'da otomotiv yan sanayi hizmetleri ithal edilmiş ürünlerin petrol istasyonları, servisler ve yerel tamirciler tarafından satın alınarak son tüketicilere ulaştırılması ile gerçekleştirilmektedir. Otomotiv yan sanayi ithalatının %35'i ABD'den gerçekleştirilmekte olup önem arz eden diğer tedarikçiler Güney Kore, Japonya, Çin, Brezilya ve Avrupa ülkeleridir. Piyasada bulunan araçların %75'i Asya markalarından oluşmakta olup bu markalar düşük fiyat ile rekabet etmektedir. Diğer taraftan ABD, otomotiv yan sanayi pazarında makul fiyatlı ancak yüksek kaliteli ve yeni özellikleri bulunan ürünler ile rekabet etmektedir. Yeni araç ithalatında vergiler %10-20 arasında olup DR –CAFTA Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında ülkelerin vergi açısından avantajları bulunmaktadır.

Çeşitli güvenlik sorunlarına odaklanmış olan Guatemala’da gelişmekte olan diğer bir pazar ise güvenlik sistem ürün/hizmetleridir. Bu pazarda faaliyet gösteren 165’in üzerinde şirket olup özel şirketler bütçelerinin %10-15’ini güvenliğe ayırmaktadır. Güvenlik ürün/hizmetlerinde yerel üretimin olmadığı Guatemala pazarında, ABD’nin pazar payı %50’nin üzerine olup, en önemli rakipleri Meksika, Asya ülkeleri ve Almanya’dır. Pazarda yerel bir distribütör veya acente ile çalışmak oldukça önemlidir. Sistem kurulumu, eğitim ve satış sonrası hizmetler konusunda dağıtıcılar ile yakın işbirliği içinde olmak gerekmektedir. Bu ürünlerin ithalatında, gümrük vergileri %0-15 oranında olup %12 oranında Katma Değer Vergisi alınmaktadır.

200’ün üzerinde ahşap ve mobilya imalatı yapan firmanın bulunduğu Guatemala’da imalata yönelik makinenin verimli ve teknolojik olması gerektiği yönünde bir algı oluşmuştur. Gümrük vergilerinin %0-15 oranında olduğu ülkede, sektöre yönelik ithalatın yükseleceği öngörülmektedir. Anılan sektörde ithalat potansiyeli olduğu düşünülen ürünler CNC tezgahları, elektrikli testere, yonga makinesi, yapıştırıcı, zımpara cihazı, el aletleri, kapı imalatına yönelik makine veyapıştırıcı madde uygulayan makine olarak sıralanmaktadır. Bu ürünleri en çok mobilya imalatçıları, marangozlar ve kereste fabrikaları talep etmektedir. Anılan sektörde iki yerel fuar bulunmaktadır. Bunlar mobilya imalatçıları için “Expomueble” ve ev aletleri ile ahşap imalatına yönelik makine tedarikçileri için “Promueble” fuarlarıdır.

Madencilik

Ülkenin mineral kaynakları arasında petrol, nikel, çinko, kurşun ve demirdir. Aynı zamanda; altın, kalay ve diğer hafif metallere yönelik potansiyeli bulunduğu düşünülen ülkede madencilik sektöründe çeşitli devlet projeleri yer almaktadır. Mineral sektöründeki yatırım projelerinde 6 aylık keşif ve 3 yıllık sondaj süreçlerinin ardından 25 yıla kadar rezervi işleme fırsatı bulunmaktadır. Özel sektör tarafından işletilen 5 maden projesi bulunmakta olup bu projelerde nikel, kireç taşı ve çimento üretiminde kullanılan diğer mineraller ile altına odaklanılmaktadır.

Ulaştırma ve Telekomünikasyon

İnternet erişimi yaygındır. Ülkede telekomünikasyon alt yapısı gelişmiş olup; oteller internet telefon hizmetleri sunmakta ve cep telefonları aracılığıyla internet erişimi mümkündür. Guatemala’da başkente 15 dakika uzaklıktaki La Aurora Uluslararası Havalimanı ve ülkenin kuzeyinde bulunan Mundo Maya Havalimanı olmak üzere iki adet uluslararası havalimanı bulunmaktadır. La Aurora Havalimanının ABD ile (6 şehir), Meksika, Orta Amerika, Peru ve İspanya ile doğrudan uçuşları bulunmaktadır. Ülkede 5 adet liman bulunmakta olup dış ticaretin % 77’si deniz taşımacılığı ile yapılmaktadır. Limanlardan iki tanesi Atlantik Okyanusu’nda ve geri kalan üç tanesi ise Pasifik Kıyısında bulunmaktadır. Son 15 yılda, yılda %4 genişleyen otobanlar yaklaşık 15 bin kilometre uzunluğundadır. Guatemala’da 17 tane serbest ticaret bölgesi bulunmakta olup 6 tanesi de önümüzdeki dönemde hizmete girecektir. Serbest ticaret bölgelerinin en önemli hizmetlerinden biri de sunmuş oldukları güvenlik hizmetleridir.

Enerji

Guatemala'nın kuzeydeki ormanlık bölgesinde ihmal edilebilecek bir oranda petrol rezervleri bulunmaktadır. Ancak, Guatemala'nın en büyük gölü olan İzabal Gölü yakınlarında petrol arama faaliyetleri sürdürülmektedir. Kısıtlı orandaki petrol rafineri olanaklarıyla ülke, petrol ürünleri ithalatı yapmak zorundadır. Ülkede hızlı bir şekilde artan talebe rağmen hane halkının sadece %50'sininelekttriğe erişim imkanı bulunmaktadır. Kırsal bölgelerde ise elekttriğe erişim neredeyse yoktur. Elektrik erişiminin olduğu bölgelerde ise voltaj azalması ve elektrik kesintilerine sıkça rastlanılmaktadır. Enerjideki bu problemler nedeniyle Guatemala, Orta Amerika'nın elektrik şebekelerini birleştirerek maliyetleri düşürmek, güç kesintilerini azaltmak, yeni enerji projeleri için özel sektör yatırımını teşvik etmek amacı güden Puebla-Panama projesinde yer almaktadır.

Bankacılık ve Finansal Hizmetler

Guatemala'da 18 banka, 14 finansal kuruluş, 15 antrepo, 27 sigorta kurumu ve 2 kambiyo kuruluşu bulunmaktadır. Son yıllarda şirket satın almaları ve birleşmeleri ile daha büyük bankalar kurulmuş olup yüksek fon taleplerinin karşılamaktadır. Küçük ve orta ölçekli bankalar ise niş pazarların taleplerini karşılamaktadır. ABD, Panama, Meksika, İsviçre'de uzantıları bulunan uluslar arası faaliyet gösteren Guatemala Bankaları bulunmakta olup aynı zamanda aralarında Citibank, BAC, Banco Azteca'nın da bulunduğu yabancı bankalar Guatemala'da faaliyet göstermektedir. Merkez Bankası Banco de Guatemala'dır. Superintendencia de Bancos de Guatemala bankalar, finansal kurumlar ve sigorta şirketleri gibi çeşitli kuruluşları denetleyen kurumdur. Ülkede birçok kontratta ve uluslararası işlemde Dolar kullanılmakta olup finansal kurumlarda Dolar, Euro veya Quatzales hesapları açmak mümkündür.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Guatemala ABD başta olmak üzere diğer Amerika Ülkeleri ile yoğun ticari ilişkiler sürdürmektedir. İşadamlarının çoğu İngilizce konuşmaktadır. ABD'ye lojistik olarak yakınlığı nedeniyle, ABD ile ticari ilişkileri bulunan firmalarımızın avantajı bulunmaktadır. Ancak, yerel iş kültürünü tanımak uzun vadeli iş ilişkileri kurmak açısından oldukça önemlidir.

Ürünün fiyatı, kalitesi, özellikleri yanı sıra satış sonrası hizmetler en önemli pazarlık unsurudur. Pazarlık yaparken agresif satış yöntemlerinden uzak durulması ve uzun vadeli ticari ilişki kurma yönünde adımlar atılması tavsiye edilmektedir. Kartvizitlerin bir tarafının İspanyolca olması tavsiye edilmekte olup, karşı tarafa kartvizitin İspanyolca tarafının çevrilerek verilmesi uygun olacaktır.

Toplantılar sırasında, doğrudan göz temasına önem verilmekte olup karşı tarafın konuştuklarına önem verildiğine işaret etmektedir. Yüksek sesle konuşmak Guatemala iş kültüründe kaba bir davranış olarak algılanmaktadır. İş ile ilgili konuşmaya başlamadan önce kısa bir sohbet yapılması yaygın bir davranıştır.

Guatemala'nın coğrafyası, tarihi ve kültürü iş toplantıları öncesinde konuşulabilecek konular arasındadır. Toplantılara tam vaktinde gitmek önemli bir konu olup, doğrudan iletişim yerine dolaylı iletişim teknikleri tercih edilmektedir. Karar verme kanalı üst yönetimden alt yönetime doğru gerçekleştiği için karar verme süreci uzundur.

Toplantı öncesi ve sonrasında el sıkışmak ve karşı tarafa hitap ederken unvanlar önem arz etmektedir. Vatandaşların, genellikle iki soyadı bulunupbunlardan bir tanesi anne diğeri de baba tarafından gelmektedir. Ancak, hitap ederken baba tarafından gelen soy ismi kullanmak yeterlidir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Türkiye ve Guatemala Dışişleri Bakanlıkları arasında ilk siyasi istişareler 8-10 Haziran 2008 tarihlerinde Ankara'da yapılmıştır. Meksiko'daki Türkiye Büyükelçiliği Guatemala'ya akreditedir. Türkiye'nin Guatemala'da Fahri Başkonsolosu bulunmaktadır. Guatemala'nın İstanbul'da Fahri Konsolosu mevcuttur. Umuma mahsus, diplomatik, hizmet ve hususi pasaport hamili Türk vatandaşları Guatemala'ya girişte vizeden muaftırlar.

Kullanılan Lisan

İş toplantılarında ve dokümantasyonda İngilizce kullanılabilir. Birçok evrak için, yerel mahkemelere İspanyolca tercümesi eklendiği takdirde, herhangi bir dilde evrak sunmak mümkündür. Ancak, yerel idarelere kayıt işlemlerindeki evraklar için İspanyolca kullanılması istenebilmektedir. Başkentte ve Antigua, Atitlan ve Tikal gibi turistik bölgelerde İngilizce yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak, bu bölgeler dışında İspanyolca kullanılması gerekebilmektedir.

Haberleşme

Bilgisayarlar ve laptoplar aracılığıyla internete ulaşım oldukça yaygındır. Oteller internet telefon sistemleri sunmaktadır. Cep telefonları yaygın olarak kullanılmaktadır. Önde gelen cep telefonu operatörleri arasında Claro ve Telefónica yer almakta olup Internet de dahil olmak üzere çeşitli telekomünikasyon hizmetleri sunulmaktadır. Uluslararası telefon görüşmeleri için telefon kartlarına büyük mağazalar ve çeşitli ürün satışı yapan marketlerden ulaşılabilir. Guatemala'nın uluslararası telefon kodu 502'dir. Başkentte çok sayıda internet kafe bulunmakta olup diğer büyük şehirlerde de gittikçe artmaktadır.

Sağlık

Başkentte sağlık hizmetleri gelişmiştir. Birçok restoranda kaliteli ve sağlıklı yiyecek ve içecek bulunmaktadır. Şişe su genelde temiz ve güvenli olarak değerlendirilmektedir. Ancak, musluk suyu ve şişelenmemiş su içmek için pek uygun değildir. Birçok hastanede tedavi öncesi ödeme yapılması gerekliliği nedeniyle, seyahat öncesinde sağlık sigortası yaptırmak faydalı olarak değerlendirilmektedir. Ancak, kişinin sigortası karşılarsa dahi birçok sağlık hizmetleri kuruluşunda avans ödeme gerekliliği nedeniyle, işadamlarının ve ziyaretçilerin sağlık sigortalarını ziyaret öncesinde değerlendirmeleri ve olası ödemelerinin sigorta şirketi tarafından geri ödemesinin yapılıp yapılmayacağından emin olmaları faydalı olacaktır.

Ulaşım

Ülkemizden Guatemala'ya direk uçuş bulunmamakta olup Avrupa, Panama veya ABD üzerinden aktarmalı seferler bulunmaktadır. Havalimanı ve otel arası ulaşım otel servisi veya taksi aracılığıyla yapılabilmektedir. Bunun dışında havalimanında birçok araba kiralama şirket temsilciliği bulunmaktadır. Güvenlik nedeniyle büyük oteller veya taksi şirketleri aracılığıyla taksi ile seyahat önerilmektedir. Toplu ulaşım önerilmemektedir.

Güvenlik

Guatemala'da hırsızlık ve soygun suçları yaygındır. Güvenlik nedeniyle, her zaman dikkatli ve tedbirli olunması tavsiye edilmektedir. Toplantılara giderken toplu taşıma yerine taksi kullanılmasının daha güvenli olabileceği düşünülmektedir.

Resmi Tatiller

1 Ocak (Yeni yıl);) 9 Nisan (Kutsal Perşembe); 10 Nisan (Kutsal Cuma); 11 Nisan (Paskalya tatili); 1 Mayıs (İşçi Day); 29 Haziran (Ordu günü); 15 Eylül (Bağımsızlık günü); 20 Ekim (Devrim Günü); 1 Kasım (Azizler Günü); 25 Aralık (Noel tatili)

Yerel Saat

Guatemala, Greenwich'e göre 6 saat geridedir (GMT - 6).